

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**СУЧАСНІ ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-
АДМІНІСТРУВАННЯ**

30 квітня 2020 р.

Черкаси 2020

Матеріали збірника друкуються мовою оригіналу. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Сучасні теорія і практика менеджменту та бізнес-адміністрування: Збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Черкаси, 30 квітня 2020 р.). – Черкаси, Черкаський державний технологічний університет, 2020. – 84 с.

Організаційний комітет конференції:

Григор Олег Олександрович	к. держ. упр., доцент, ректор Черкаського державного технологічного університету
Фауре Еміль Віталійович	д. т. н., доцент, проректор з науково-дослідної роботи та міжнародних зв'язків
Луцай Лариса Анатоліївна	д. е. н., професор, дійсний член Академії економічних наук України, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України
Фінагіна Олеся Валентинівна	д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Захарова Оксана Володимирівна	д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Проданова Лариса Василівна	д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Павловська Анна Станіславівна	д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Солоха Дмитро Володимирович	д. е. н., професор, декан факультету економіки Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)
Горохова Людмила Петрівна	директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес освіти
Панкова Людмила Іллівна	к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Якушев Олександр Володимирович	к. е. н., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 Проблеми і перспективи розвитку менеджменту та бізнес-адміністрування: теорія і практика	6
<i>Горохова Л.П., Сергата М.М.</i> ЦІЛЬОВА ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ НАРОЩЕННЯ ПРОЯВІВ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	7
<i>Мартінович В.Г., Руденко О.А.</i> АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ	9
СЕКЦІЯ 2 Теорія і практика управління соціально-економічним розвитком: підприємство, регіон, країна	13
<i>Бітюк І.М., Леванець І.Е.</i> КАДРОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ РЕАЛІЯХ	14
<i>Буряк Є.В., Білик А.В.</i> ПОТЕНЦІАЛ КЛАСТЕРОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ: МАЙБУТНЄ ВЗАЄМОДІЇ ПІДПРИЄМСТВ, ВЛАДИ ТА НАСЕЛЕННЯ	16
<i>Захарова О.В., Буряк Є.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	19
<i>Захарова О.В., Скібська К.О.</i> УМОВИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ	21
<i>Лутай Л.А.</i> НОВІ ВИКЛИКИ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ	24
<i>Мильніченко С.М., Руденко О.А.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ «СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ»	26
<i>Мілевський Е.М., Руденко О.А.</i> МЕТОДИКА ОЦІНКИ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	29
<i>Назаренко Ю.О.</i> МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	31

<i>Панкова Л.І.</i> ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ В СИСТЕМІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	34
<i>Скічко І.В.</i> КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД В ЕКОНОМІЦІ РЕГІОНУ	36
<i>Фінагіна О.В.</i> НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ: ПОГЛЯД НА ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	39
<i>Фоміна О.О., Шарлай Р.С.</i> ПОДАТОК НА БЕЗДІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ ДЕМОГРАФІЧНОГО СПАДУ	41
<i>Якушев О.В., Артёмов Д.Ю.</i> АНАЛІЗ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЯК ЧИННИК СТВОРЕННЯ КЛАСТЕРІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	43
СЕКЦІЯ 3 Перспективи розвитку аграрного менеджменту	47
<i>Проданова Л.В., Дмитренко Б.В.</i> ВИВЧЕННЯ СТАНУ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ	48
<i>Хорошун Ю.В.</i> АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ОБСЯГІВ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ	51
СЕКЦІЯ 4 Новітні підходи до управління інноваційними та інвестиційними процесами	54
<i>Барбанова І.С.</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	55
<i>Панкова Л.І. Штильовий Є.О.</i> КЛАСТЕРНА ПОЛІТИКА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД	57
<i>Середюк Т.Б.</i> РОЛЬ ДИФУЗІЇ ІННОВАЦІЙ У СЕКТОРІ ІКТ У КОНТЕКСТІ ПЕРЕХОДУ ДО ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	59

СЕКЦІЯ 5 Сучасні технології бізнес-освіти та управління знаннями	62
<i>Подлужна Н.О.</i> ДЕТАЛІЗАЦІЯ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ	63
<i>Павловська А.С., Солоха Д.В., Різник С.В.</i> ВПЛИВ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНІВ НА РОЗВИТОК ДІЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА	66
<i>Плаксюк О.О.</i> КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБАЛАНСУВАННЯ ЕКОНОМІКО - СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ	69
<i>Трояновський В.Є., Шабала А.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ УРАХУВАННЯМ ПОЛОЖЕНЬ ТЕОРІЇ ПОКОЛІНЬ	71
СЕКЦІЯ 6 Пріоритети розвитку менеджменту сфери послуг	74
<i>Білозубенко В.С., Шаблій С.Є.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ГОТЕЛЬНИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ	75
<i>Гулак Д.В.</i> ВСТАНОВЛЕННЯ ЄДИНОГО ТАРИФУ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ ДЛЯ ПОБУТОВИХ ТА НЕПОБУТОВИХ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПІДХОДУ	77
<i>Зінченко О. А.</i> МАРКЕТИНГ ТЕРИТОРІЙ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	80
<i>Якушев О.В., Сиренко Ю.І.</i> ЕЛЕКТРОННЕ ПОРТФОЛІО ФАХІВЦІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	82

radchuk/ekonomika/karantyn-ta-kryza-yakux-zmin-rynku-praczi-ochikuvaty-ukrayincyam-2020-roczni.

5. Промислове виробництво у січні-березні 2020 року. Експрес-випуск. Державна служба статистики України.
URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2020/04/48.pdf>

УДК 332.14.01

Мильніченко С.М.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування,
Руденко О.А.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування,
Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ «СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ»

Забезпечення комплексного розвитку регіонів України регіональними органами влади можливе у разі формування заходів, які нададуть регіонам можливість цілком реалізувати наявний потенціал. Таким чином, вони зможуть зробити максимальний внесок у національну економіку і здобути конкурентні переваги на зовнішньому ринкові. Ефективне управління комплексним розвитком регіону спрямоване насамперед на вирішення таких проблем як: поліпшення інвестиційного клімату й підвищення інвестиційної привабливості, пошук нових інноваційної активності; випереджальний розвиток соціальної та виробничої інфраструктури; зменшення відсталих та депресивних регіонів; налагодження ефективних міжрегіональних зв'язків; підвищення ефективності використання людських ресурсів.

Досягнення комплексності розвитку регіону відбувається поступово й потребує часу. Це пояснюється необхідністю значних структурних перетворень в галузях. В процесі задіяні усі складові регіону, оскільки разом вони представляють його відтворювальну систему. На думку таких вчених, як А. Епіфанов, І. Сало, М. Маниліч ця єдина відтворювальна система не є замкненою. Регіон є відкритою підсистемою країни, тому слід сказати про передумови формування особливостей розвитку регіонів.

Метою розвитку регіонів, що ґрунтується на використанні його стратегічного потенціалу, – є забезпечення їх комплексного розвитку на передовій, сучасній технологічній основі. Тобто, створення умов для підвищення конкурентоспроможності регіонів для високої продуктивності виробництва та збільшення зайнятості населення. Реалізація такої мети,

насамперед, здійснюватиметься на основі збалансованого поєднання місцевих регіональних і державних ресурсів шляхом розроблення спеціальних стратегій розвитку регіонів. Отже, управління стратегічним потенціалом регіонів повинно дозволити підвищити конкурентоспроможність регіонів та зміцнити їх ресурсний потенціал.

Таблиця 1

Визначення категорії «потенціал»

Автор	Зміст поняття «потенціал»
Абалкін Л. [1, с. 214]	узагальнена збірна характеристика ресурсів, прив'язана до місця й часу
Артем'єв Б. [2]	ступінь потужності, прихованих можливостей у якому-небудь відношенні, сукупність засобів, необхідних для чого-небудь
Архангельський В. [9, с.7]	засоби, запаси, джерела, які є в наявності і можуть бути мобілізовані для досягнення певної мети або розв'язання певної задачі
Голодова Ж. [4]	сукупність джерел, можливостей, засобів, запасів, які можуть бути використані для вирішення якого-небудь завдання, досягнення якої-небудь цілі
Джаїн І. [5, с.8]	можливості, наявні продуктивні сили, що можуть бути реалізовані в перспективі
Хомяков В., Бакулін І. [8, с.11]	джерела, можливості, засоби, запаси, які можуть бути приведеними в дію, використані для вирішення якоїсь задачі, досягнення певної цілі, можливості окремої особи, суспільства, держави, підприємства окремої галузі
Лукін С. [7]	абстрактна категорія з невизначеними межами вплив якого на результативність виробничих процесів носить непрямий побічний характер.
Воронкова А. [3]	сукупність показників або чинників що характеризують його силу джерела можливості засоби запаси здібності ресурси і багато інших виробничих резервів які можуть бути використані в діяльності підприємства

Джерело: складено автором

Економічний потенціал підприємства полягає в сукупності можливостей визначати, формувати та максимально задовольняти споживачів виробами та послугами в процесі оптимальної взаємодії із зовнішньою середою та раціональному використанні економічних ресурсів. Теоретичні та методичні засади інтегральної оцінки економічного потенціалу відокремлюють його елементний склад (виробничий, трудовий, інноваційний, інвестиційний потенціали), визначають економічний потенціал базових галузей промисловості та території, механізми використання економічного потенціалу адміністративних і виробничих систем. Економічний потенціал підприємства

показує його інтегральну спроможність максимально задовольняти споживачів і враховувати інтереси держави при оптимальному використанні наявних ресурсів, визначає напрями розвитку підприємства, виходячи з ринкових умов, обумовлює формування конкретної програми дій на перспективу, є базовим критерієм управління сучасним підприємством [6, с.523-532].

Отже, завдяки такої еволюції поняття «потенціал» наділяється новими властивостями й може розглядати у трьох аспектах: як можливості, джерела, запаси, засоби, що можуть бути використані для рішення будь-яких задач чи досягнення відповідної мети; як потенційна функція, яка описує широкий клас фізичних силових полів (електричного, гравітаційного тощо); як можливості окремої людини, суспільства, держави в певній області.

Літературні джерела

1. Абалкин, Л. М. Диалектика социалистической экономики [Текст] / Л. М. Абалкин – М. – 1981. – 351 с.
2. Артем'єв Б. В. Аналіз сучасних підходів до визначення сутності економічного потенціалу [Електронний ресурс] / Б. В. Артем'єв // Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSunu/2011_8_1/Artemev.pdf
3. Воронкова А.Е. Моделирование управления конкурентоспособностью предприятия: эколого-организационный аспект. Монография. – Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2005. – 368 с.
4. Голодова Ж. Г. Формирование и управление финансовым потенциалом региона в целях обеспечения его экономического роста [Текст] : дис. доктора экономических наук : 08.00.10 / Ж. Г. Голодова // Москва, 2010. – 446 с.
5. Джаин И. О. Оценка трудового потенциала: Монография [Текст] / И. О. Джаин. – Сумы: ИТД «Университетская книга», – 2002. – 250 с.
6. Экономический потенциал административных и производственных систем: Монография / Под общей ред. О.Ф. Балацкого. - Сумы: ИТД «Университетская книга», 2006. - 973 с.
7. Лукін С.О. Економічний потенціал регіону: суть, складові і місце у процесі реформування економіки/ Лукін С.О.// Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: політика регіонального розвитку: зб. наук пр. Вип 5 - №1. – Луцьк: Надстир'я, 1999.– С.40–51.
8. Хомяков В.І., Бакулін, І.В. Управління потенціалом підприємства [Текст] / В.І. Хомяков, І.В. Бакулін. – К.: Кондор, 2007 – 400с.
9. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. Посібник [Текст] / О. С. Федонін, І. М. Репіна, О. І. Олексюк. – К.:КНЕУ, 2004. – 316 с.